

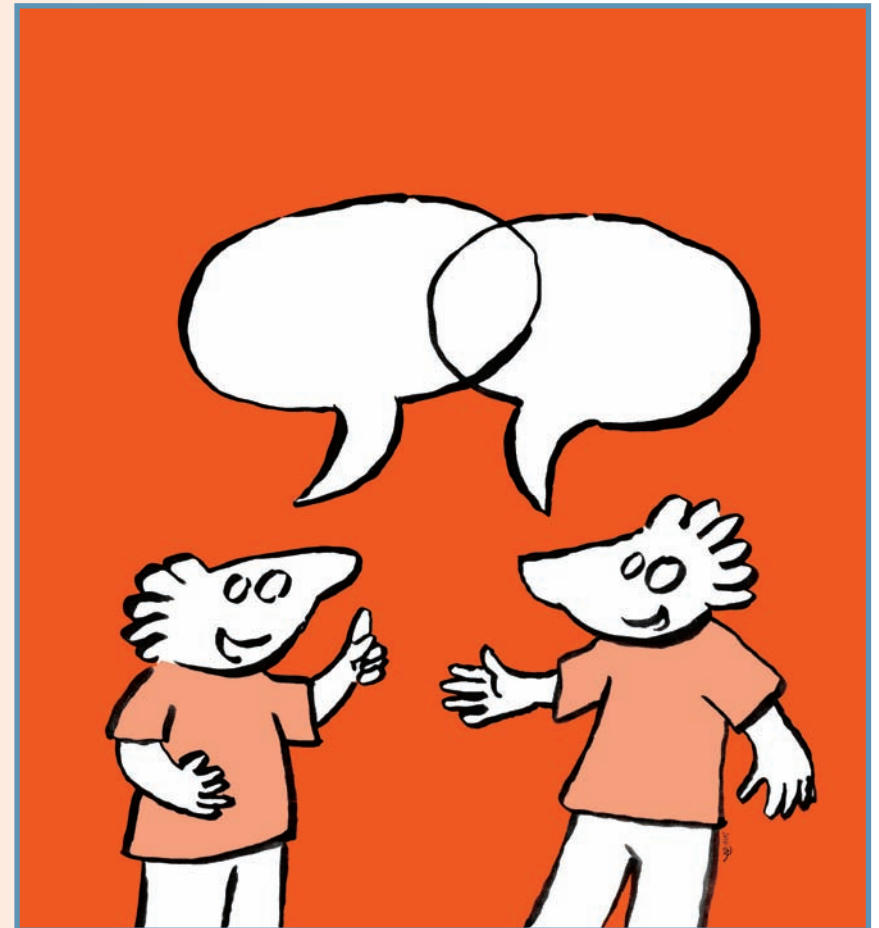
AZ A VÉLEMÉNYEM...

SZKA_103_38

A modul szerzője: IFA Műhely
(dr. Mihály Ottó, dr. Falus Katalin, Jakab György,
F. Kristóf Mária, Czincz Józsefné, Iván Márta,
Janicsek Lajos Tamás, Kálmán Katalin,
Kolláth Erzsébet, Marcz Klára, Molnár Géza,
Molnár Zsuzsa, Montay Beáta, Ursu Zsuzsanna,
Zsigmond Ottilia)

**SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK**

3. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a Dramatikus gyakorlatok					
A	<p>Térhasználat – Folyosógyakorlat</p> <p>Nagy, üres térre van szükség.</p> <p>A pedagógus instrukciója: „Mindenki a saját képzeletbeli folyosóján sétál. Elfordulhat jobbra is és balra is, csak egy a fontos: senki sem ütközhet a másikba! Ha ketten túl közel kerülnek egymáshoz, az egyiknek udvariasan várnia kell, míg a másik elhalad előtte.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Empátia</p> <p>Térérzékelés</p> <p>Mozgáskoordináció</p> <p>Szabálykövetés</p>	<p>Frontális munka</p> <p>– drámajáték</p> <p>– térhasználat</p>		

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	<p>Szoborcsoport</p> <p>A tanulók a teremben szétszóródva különböző, általuk kigondolt cselekvéseket hajtanak végre (pl. virágültetés, ugrókötelezés). A tanító előre megbeszélte jelére (pl.: taps) szoborrá merevednek. A pedagógus kiválasztja a legérdekesebb pózt, és egyedül ez a gyerek marad a felvett pózban. A többiek megfigyelik a testtartását, és egyenként csatlakoznak hozzá úgy, ahogyan értelmét látják. Így egy érdekes új szoborcsoport keletkezik, melyet a tanító le is fényképezhet.</p> <p>10 perc</p>	<p>Testbeszéd</p> <p>Térérzékelés</p> <p>Kapcsolatteremtési készség</p>	<p>Egyéni munka –</p> <p>drámajáték – szobor</p>		<p>Fényképezőgép</p>
I/b Megbeszélés, értékelés					
A	<p>A tanulók körben ülve arról beszélgetnek, hogy milyen érzés volt a többiekhez alkalmazkodni a folyosókban?</p> <p>5 perc</p>	<p>Véleményalkotás</p> <p>Mások véleményének figyelembevétele</p>	<p>Frontális munka – megbeszélés – önértékelés</p>		
B	<p>A tanulók körben ülve arról beszélgetnek, hogy külön vagy együtt volt izgalmasabb szobrot alkotni? Milyen címet adnának a szobornak? Miért?</p> <p>5 perc</p>	<p>Mások véleményének figyelembevétele</p> <p>Kreativitás</p>	<p>Frontális munka – megbeszélés – vita</p>		

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, melléletek	
				Diák	Pedagógus
I/c Címerjáték					
A	A tanulók bemutatják magukat egy saját készítésű címeren keresztül. A kapott címer formájú lapokra szabadon választott technikával a rájuk legjellemzőbb dolgokat rajzolják, írják. 10 perc	Önkifejezési készség Önismeret Belső képalkotási készség	Egyéni munka – ábrázolás	Zsírkréták, színes ceruzák	P1 (Címer) címer formájúra vágott A/4-es lapok
B	A tanulók kiválasztják 1-1 társukat titokban, akit aztán félrevonulva a kapott címer formájú lapokra szabadon választott technikával „ábrázolnak”. 10 perc	Önkifejezési készség A társak ismerete Kreativitás	Egyéni munka – ábrázolás	Zsírkrétá, színes ceruza	P1 (Címer) címer formájúra vágott A/4-es lapok
I/d Megbeszélés					
A	A rajzokból kiállítást készítenek. Az osztály együtt végignézi a képeket, és vitatkozva, érvelve megpróbálja kitalálni, ki készítette, – a B feladat esetén – kiről készítették a címert. 10 perc	Vitakészség Szókincsfejlesztés Beleélés, empátia	Frontális munka – megbeszélés – vita	Gyurmaragasztó	
B	A B változat esetén: a tanulók párokban címert cserélnek, és megpróbálják kitalálni, kiről készült a plakát. Majd a beszélgetőkörben elmondják, hogyan, miről ismerték fel, kiről készült a kép. 10 perc	Vitakészség Szókincsfejlesztés Beleélés, empátia	Páros munka – megbeszélés Frontális munka – megbeszélés		

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a Szóasszociáció					
A	A tanulók körben ülve szóasszociációs játékot játszanak. „Mi jut eszedbe, ha azt mondom: sárga? Mi jut eszedbe, ha azt mondom: kék?” A tanulók sorban kimondják az első gondolataikat. 5 perc	Asszociációs készség Szókincs	Frontális munka – játék		
B	A tanulók körben ülve szóasszociációs játékot játszanak írásban. A tanító két papírt indít körbe. Az egyik közepén egy sárga folt van, a másik közepén egy kék. A tanulók körük írják azt a szót, ami eszükbe jut a színről, és továbbadják a papírt. 5 perc	Asszociációs készség Szókincs	Kooperatív munka – kerekasztal	Fehér lapok: az egyik közepén egy sárga folt, a másikon egy kék, írószerszám	
II/b Mesehallgatás: A Kék meg a Sárga					
A	A tanító felolvassa a mesét, de az utolsó mondatot elhagyja. A tanulók csoportokat alkotnak a tanító utasítása alapján. A mese befejezését a csoportok találják ki, majd ezt eljátsszák a társaiknak. Hallássérült tanulónak mellékeljük a mese írott változatát is! 15 perc	Figyelmes hallgatásra nevelés, fantázia, empátiás készség	Frontális munka – tanítói bemutatás Csoportmunka – megbeszélés – dramatizálás	D1 (A Kék meg a Sárga)	P2 (A Kék meg a Sárga)

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A tanító felolvassa a mesét. Mesehallgatás közben a tanulók illusztrációt készítenek a meséhez. Az elkészült alkotásokat kirakják a falra, amit együtt megtekintenek, közben az alkotásokról beszélgetnek. (Látássérült tanuló számára tárlatvezetés egy másik osztálytárssal.) 10 perc	Fantázia Belső képalkotási készség	Frontális munka – tanítói bemutatás Frontális munka – megbeszélés	Ujjfesték vagy vízfesték, ecset, rajzlapok, nedves törlőkendő, gyurmaragasztó	
II/c Mimetizálás					
A	Tanári instrukciók: „Mutasd meg, milyen arcot vághatott a két szín, mikor találkoztak egymással!” 5 perc	Önkifejezési készség Fantázia	Egyéni munka – drámajáték		
B	A tanító felírja a táblára a következő szavakat: fitymáló, durcás, gúnyosan nevető, könnyökkel lökdösődő, lenéző, előkelő fejtartású. A tanulók tapsra bemutatják a felsorolt arckifejezéseket, hangulatokat. Szükség esetén az ismeretlen szavakat a megbeszélik. 5 perc	Szókincs Önkifejezési készség Fantázia	Egyéni munka – drámajáték		Tábla, kréta

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/d Dramatizálás					
A	<p>A tanulók párokat alkotnak. A tanító a gyerekek arcára kék vagy sárga arcfestékekkel foltot tesz jelzésként.</p> <p>Tanítói instrukciók:</p> <p>„Beszéljétek meg, majd játsszátok el, amikor a két festékpötty egymás mellé esik a papírra! Csak az arcotok, a mozdulataitok árulják el, mit éreztek!”</p> <p>„Most már beszéljétek is mozgás közben! Bátran érveljétek, vitatkozzatok!”</p> <p>„Külön-külön is nagyon szépek és értékesek vagytok, de együtt valami egészen új és szép dolgot hoztatok létre!”</p> <p>A párok egymás után bemutatják a jeleneteiket.</p> <p style="text-align: right;">20 perc</p>	<p>Empátia</p> <p>Kreativitás</p> <p>Önkifejezési készség</p> <p>Vitakészség</p>	<p>Páros munka</p> <p>– dramatizálás</p>		<p>Sárga és kék arcfestékek</p>

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/e Beszélgetés: a vitatkozás szabályai					
A	<p>A tanulók körben ülve a tanító által megfogalmazott kérdésekről beszélgetnek.</p> <p>a) „Szerintetek, mit éreztek a színek a vita közben? Mire kellett volna figyelniük? A tanító egy csomagolópapírra felírja a legfontosabb szabályokat, mit tanácsolnánk nekik, hogyan viselkedjenek, miközben meg akarják egymást győzni az igazukról. A csomagolópapíron megkezdett mondatot befejezik: Az a véleményem, hogy..</p> <p>b) „Mit gondoltok, az emberek között is vannak olyanok, akik rossz szemmel nézik, ha valaki valamiben más, mint ők? Milyen esetet ismertek? Lehet a „másilyen” embereknek is valamilyen jó tulajdonságuk?</p> <p style="text-align: right;">15 perc</p>	<p>Empátia</p> <p>Szóbeli kommunikáció</p> <p>Szabályalkotás</p> <p>Vitakészség</p> <p>Tolerancia</p>	<p>Frontális munka</p> <p>– beszélgetőkör</p>	<p>Csomagolópapír,</p> <p>vastag filctoll</p>	

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/f Szituációk megoldása					
A	<p>A gyerekek a tanító utasítása alapján létszámtól függően 4-5 csoportot alkotnak.</p> <p>A csoportok a kártyákon rövid problémás szituációkat kapnak. Közösen elolvassák, majd megbeszélik, és jelenetet készítenek arról, milyen módon lehetne megoldani a helyzetet.</p> <p>A jeleneteket bemutatják egymásnak.</p> <p>A tanító körbejár a csoportoknál, és a diszlexiás vagy más problémával küzdő, illetve sérült tanulók számára segítséget nyújt a szituációk pontosabb megértéséhez.</p> <p style="text-align: right;">30 perc</p>	<p>Empátia</p> <p>Érzelmek tudatosítása</p> <p>Együttműködés csoportban</p> <p>Társak ismerete</p>	<p>Csoportmunka</p> <p>– megbeszélés</p> <p>– dramatizálás</p>	D2 (Történetek)	
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III/a Házi feladat egy kiállításhoz					
A	<p>A következő foglalkozásra minden tanuló hozzon otthonról egy más országból származó érdekes tárgyat, képet vagy zenét.</p> <p style="text-align: right;">5 perc</p>	Emlékezet	<p>Egyéni munka</p> <p>– gyűjtőmunka</p>		
B	<p>A következő órára gyűjtsenek a tanulók népviseletet ábrázoló képeket vagy recepteket Magyarország különböző tájairól. Ezeket majd ragaszthatják egy előre megrajzolt nagyobb Magyarország térképre.</p> <p style="text-align: right;">5 perc</p>	Emlékezet	<p>Egyéni munka</p> <p>– gyűjtőmunka</p>		

	Tevékenységek – az időtartam megjelölésével	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III/b Értékelés					
A	A pedagógus értékeli az egész osztály munkáját a tanulók órai kommunikációja, aktív fellépése alapján. 5 perc	Mások szempontjainak tekintetbevétele Önismeret	Frontális munka – beszélgetés		
B	A csoportok értékelik a munkájukat az együttműködésük szempontjából. 5 perc	Mások szempontjainak tekintetbevétele Önismeret	Csoportmunka – megbeszélés		
C	A tanulók (szabadon választhatóan) értékelik önmagukat toleranciájuk, figyelmük, beszédképességük alapján, a következő nyitott mondattal: „Az a véleményem, hogy én ma...” 5 perc	Önismeret Szóbeli kommunikáció	Frontális munka – beszélgetés		

MELLÉKLETEK

P1 CÍMER

A tanulók bizonyára ismerik az Amerikából jöttem... című játékot. Ha nem, elmeséljük, és megmagyarázzuk a címer szó jelentését.

Mivel minden ember mást gondol magáról, magával kapcsolatban fontosnak. Kérjük meg a gyerekeket, hogy mutassák be magukat egy saját készítésű címeren keresztül. A kapott címer formájú lapokra szabadon választott technikával a rájuk legjellemzőbb dolgokat rajzolhatják, írhatják. Gyengébb rajzkészségű tanulók esetén jellemző szavakat (külső-belső tulajdonságok) írjanak a tanulók a címerbe.

P2 A KÉK MEG A SÁRGA

Egyszer két festékpötty – egy kék meg egy sárga – egymás mellé esett a papírra. Egészen közel, a szélük összeért.

– Nem menne kicsit távolabb? – mondta ingerülten a Kék.

– Menjen maga – válaszolta a Sárga –, s különben is, talán köszönne!

Ezzel hátat is fordított volna, mert a Kéket parasztos színnek tartotta – csak hát ez a festékpöttyöknél nehéz ügy, mert sem odébb menni, sem hátat fordítani nemigen tudnak.

– Még hogy én köszönjek?! Egy Sárgának! – morgott fitymálóan a Kék, és bizonyára lebiggyesztette volna a szája szélét, ha lett volna neki.

– De azt. Ha nem látná, én a Kék vagyok!

– Engedje meg, hogy föl kacagjak – mondta gúnyosan a Sárga –, hiszen maga a legközönségesebb szín a világon, nem is lehet egy napon említeni velem... és legyen szíves, ne könyököljön az oldalamba.

– Először is maga könyököl az én oldalamba, másodszor pedig én színezem az eget, a tengert, a vizeket. A legszebb virágok kékek, és az emberi szemek közül is a kékek a legszebbek. Képzelsen el egy sárga szemű embert... br... vagy sárga vizet! Egyáltalán, hogy mer megszólalni mellettem!

– Mindig tudtam, hogy nagyon közönséges, de hogy ennyire! Mégiscsak túlzás! Még hogy a kék virágok a legszebbek! Látott már maga kankalint? Meg őszi erdőt? Maga túl mohó. Beszínezi az egész eget meg a tengert, csupa kék mindenütt. Unalmas. Én mértéktartó vagyok, sohasem válok unalmassá... Kérem, ez mégiscsak disznóság, most már egészen belém mászik... Árnyalatokban rejtőzöm, kis foltokban jelenek meg. S egyébként is, ha nem tudná, én az Okker családból származom.

– Okker?! Erre vág fel! Az is egy család? Az én őseim sokkal előkelőbbek, például, sohasem lenne közülük senki olyan tolakodó, mint maga! Tudja meg, hogy én Ultramarin vagyok.

– Hah! – kezdte a replikát egy színészi felkiáltással a Sárga, akkor különben már rég összefolyt a két festékpötty, de nem volt ideje befejezni a mondatot, mert a kisfiú, akinek az ecsetjéről lehullottak, meglátta őket, és így szólt:

– Nicsak, milyen szép zöld pötty!

Lázár Ervin: *A hétfejű tündér*